

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA TEATAJA

Nr. 16. VII aastakäik

15. augustil 1932.

Tellimishind:		Toimetus:	Kuulutuste hinnad:	
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Lai t. 45	1/1 lhk. . .	kr. 40.00
Poolaastas . .	" 1.50	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 " . . .	" 22.00
Välismaale . .	" 5.00	lgal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 " . . .	" 12.00
Poolaastas . .	" 3.00			Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Mis arwab Kaubandus-tööstuskoda läbikäigumaksu seaduseelnõust. Nõupidamine teedeministeeriumis Eesti laevanduse seisukorra parandamiseks. Kaubandus-tööstuskoja märgukiri majandusministrile, pankadelt nõutava 5% -lise riigimaksu asjus. Linade väljaveo kontrollpunkt Valgas tahetakse sulgeda. Maisainete tööstuse raske seisukord. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Majandushkke teateid kodu- ja välismaalt. Tolliteateid. Turgude ülevaade. Välisbörssid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

Mis arwab Kaubandus-tööstuskoda läbikäigumaksu seaduseelnõust.

Koda esitas märgukirja majandusministrile.

Vabariigi valitsuse poolt riigikogule esitatud läbikäigumaksu seaduseelnõu oli arutusel Kaubandus-tööstuskojas, kus seda põhjalikult kaalusid kaubanduse, tööstuse ja merisõidu sektioonid.

Üldiselt leiti, et praegune aeg läbikäigumaksu elluviimiseks on äärmiselt ebakohane, sest, nagu teada, on tarvitaja praegu väga ostujõuetu ja tagasihoidlik, mispärast ärilised läbikäigud järjest kahanevad. Kuigi püütakse hindade alandamisega läbikäike suurendada, on teenimisvõimalused terava võistluse tagajärjel sulanud täiesti kokku. Uus maks — kuni 15% läbimüügi summast — tooks kaasa tunduva elukalliduse tõusu ja tarvitaja, kes nüüdki juba võib enesele lubada vaid kõige hädavajalisemat, oleks sunnitud oma vajadusi veelgi rohkem piirama. Tagajärjeks oleks uus läbimüükide langus ja äride puhaskasust ei saaks olla juttugi. Sundabinõudega saaks ju valitsus alul pealepandud maksud kahtlemata kätte, kuid selle tagajärg oleks ettevõtete täieline ruineerumine, sest kui maksude maksmiseks tuleb juba tarvitada

osa ettevõtte põhivarast, on laostumine paratamatu.

Edasi tooks läbikäigumaks neile ettevõtetele, kus seni puudus täieline raamatupidamine, uusi lisakulusid, sest läbikäikude tõestamiseks ollakse sunnitud seadma sisse täpne raamatupidamine, mis nõuab raamatupidaja palkamist seal, kus selleks muidu ei oleks vajadust. Samuti raskendaks äritegevust läbikäigumaksuga ühenduses olev kirjavahetus ja muud toimingud, tuues äriringkonnile uusi tülikaid kohustusi ja sekeldusi. Seaduseelnõuga kavatsetakse majandusministrile anda laialised võimupiirid läbikäigumaksu seaduse teostamiseks. Niisugune administratiivvõimu tahtest ja arvamustest sõltuv seisukord on ebaloomulik, riiklikult kahjulik ja äriringkonnile vastuvõtmatu.

Ärialal tegutsejail peavad olema kindlasti teada maksumäärad, mis neil tuleb kanda, vastasel korral ei saa teadlikust ärijuhtimisest olla juttugi.

Seaduses eneses tuleks selgesti ja täpselt loetella, millised tehingud kuuluvad läbikäigu-

maksu alla ja see ei peaks kuuluma majandusministri võimupiresses.

Läbikäigumaksu alla ei peaks kuuluma kogu tööndusliku ettevõtte tasuline edasiandmine, sest üleantavad kaubad on juba maksustatud nende sisseostmisel ja kuuluvad uuesti maksustamiselt, kui ülevõtja need müüb edasi. Seetõttu oleks maksustamine üleandmisel liigne ja ebaõiglane. On ju teada, et vähemad kauplused (nagu toiduainete poed) tihti omanikke vahetavad; kuid neid igakord uue omaniku kätte üleminekul uuesti maksustada, siis kuluks varstigi ettevõtte väärus ainult maksudeks. Samuti on ebaõiglane maksustada tehingut komitendi ja komisjonäri vahel. Maksustamisele võiks kuuluda ühelt poolt vaid komisjonäri komisjonitasu ja teiselt poolt — komisjonäri kaudu müüdid kaubad.

Edasi on eelnõus selgusetu, millisel juhtumil loetakse kaubaks igasugune vallasvara, kas ainult tööndusliku ja kutselise tegevuse alal või ka iga eraisiku juhusliku tooli, laua või kogni kantud riidetüki müük. Samuti on selgusetu, kes ja kuidas määrab toimingu väärtuse siis, kui tasu ei ole üldse hinnatav.

Eelnõu näeb ette seltside ja ühingute juhatuse või eestseisuse liikmete ja ärijuhtide solidaarse vastutuse maksude eest, mis on liig karm ja põhjendamatu nõue. Ettevõtte võib jääda maksujõuetuks juhatusest, eestseisusest ja ärijuhtidest sõltumatuil põhjusil. Milles oleksid siis süüdi need isikud, et neid karistatakse neilt maksu sissenõudmisega?

Seaduseelnõu vastavaid paragraafe tuleks täiendada ses mõttes, et kui kaupade importijaks on registreeritud firma, siis peaks maksukohustus lasuma vaid importival firmal, mitte aga solidaarselt ka speditööril, nagu eelnõus on ette nähtud.

Ka tähtaegade kohta on koda arvamisel, et eelnõus ettenähtud maksu perioodiliste tasumiste tähtaeg — 10 päeva — on liig lühike ja seda tuleks märksa pikendada. Samuti leiab koda, et viivitusraha tähtajaks tasumata jäänud summadel 2% kuus on liig kõrge ega tohiks ületada 1% kuus.

Koda ei saa pooldada, et eelnõus ettenähtud maks toob ettevõttele juure tundmatu koormatuse, kuna maksu suurus pole kindlasti fikseeritud. Tema suurus üksikute ettevõtete ja tegevusharude kohta on teadmatu ja ülemmäär — 15% — on liig kõrge.

Eriti meie eksporditööstus asetatakse seeläbi veelgi raskemasse võistlustingimusesse kui ta seda on praegu, sest tõusevad ju tema toorainete hinnad siseturul ja suurenevad kaotused maksu-

jõuetuste tõttu. Kõik see toob lähemale üldise kokkuvarisemise.

On loomulik, et läbikäigumaksu seaduse elluviimise tagajärjel tõusevad ka tööstussaaduste hinnad ja laienevad seega „käärid“ tarvitas-konna sissetulekute ja väljaminekute vahel. See oleks otse vastupidine nähtus sellele protsessile, mida seni Eesti oma majanduspoliitikas on püüdnud taotella. Seisukorda halvendab eriti veel see asjaolu, et maksumäärad võivad kujuneda väga kõikuvaiks. Mõne poliitilise partei või õige aktiivse kodanike rühmituse pealekäimisel võib valitsus maksumääre kergesti muuta. Samuti võib valitsus riigikassa huvides maksumääre tõsta, mis tekitaks äritegevuse alal ebastabiilsust ja muudaks äriliste kalkultatsioonide tegemise võimatuks.

Edasi tõuseks rahulolematu maksukomisjonide peale, sest läbikäigumaksu tõttu, mis võrreldes praeguse lisaärimaksuga, on tunduvalt kõrgem, tõusevad maksniku kahjud eksliku hindamise puhul. Ka suureneb maksukomisjonide ja ametnike töö palju laialisema kontrolli pärast, mida tuleb teostada üldlääbikäigu, inventuuri, oma tarviduseks võetud esemete ja kaupade, samuti ka kaubast saadud hindade järgi.

Kavatsetav maks tekitab tarviduse muuta kaubavahetuse viisi, sest kaubaoperatsioonid komisjonäride kaudu kallinevad. Kannatavad selle muudatuse tõttu nii produtseerijad kui ka komisjonärid ja tarvitajad (Eesti Tsement, Eesti Paber, Õllelaod, agendid ja esindajad).

Pangaoperatsioonid tulevad igal juhtumil täieliselt vabastada läbikäigumaksu alt. Eelnõu on juba suurelt osalt seda teinud, nimelt on vabastatud laenuoperatsioonid ja jooksvad arved. Sellest juba selgub, et eelnõu sihiks ei olnud koormata pangandust uue maksuga. Eelnõu redaktsiooni on aga jäänud auk. Kõigepealt on arusaamatu, miks on erandina näidatud ainult hoiumummad jooksva arvel, kuna tähtajal hoiumummad ei ole erandite hulgas. Vahetegemiseks ei ole mingit põhjust. Ka ei ole see rahvamajanduslikult seisukohalt õige, sest just tähtajal hoiumummad on rohkem tagasi läinud kui jooksvad arved. Peale selle ähvardab praeguse eelnõu redaktsiooni järgi pankade poolt komisjonärina tehtavaid operatsioone maksustamine läbikäigumaksuga. Need operatsioonid (välisvaluutaoperatsioonid, inkasso j. t.) annavad aga kas õige väikest tasu (sagedasti ainult ½%) või aga hoopiski mitte, sest on operatsioone, milliseid pangad toimivad tasuta (v. inkasso ja transfertide tariif). Läbikäigud on tunduvalt tagasi läinud. Välisvaluuta operatsioonid on erapankades nii suurel määral kahanenud, et nende maksustami-

ne annaks pankadele ainult tööd ja mitte mingit tulu riigile. Pealegi on need komisjonilised pangatehingud ühenduses kauba ostu-müügi-operatsioonidega, millised juba nii-kui-nii langevad läbikäigumaksu alla. Läbikäigumaksu seaduse mõtte järgi peaksid pangad maksu edasi veeretama oma klientidele, kuid need on juba samadelt kauba ostu-müügi-operatsioonidelt maksnud maksu; seepärast ei oleks pankade poolt komisjonärina tehtavate operatsioonide maksustamine õiglane. Eelpool tähendatud põhjustel tuleks vabastada maksu alt kõik pangaoperatsioonid, mis uue krediitasut. seadusega pankadele on lubatud.

Usaldusühinguis ei saa maksu tasumise eest vastutavaks teha väikesi osanikke. Ka täisühingus oleks õiglasem vastutavaks teha vaid disponeeriv täisosanik.

Eelnõu järgi kuuluks ka laevasõit selle maksu alla. Järelikult tuleks maksu maksta laevadele maksetavate prahtide pealt, kui ka kõigi läbikäikude pealt laevade poolt tasude maksmisel või ostude tegemisel, näiteks küttematerjaalide, varustuse jne. alal. Selle kohta peab tähendama järgmist:

Üldiselt on 1932. a. laevasõidu tagajärg järgmine: Laevasõit ei ole laevaomanikule annud sentigi kasu, vaid kriisi tõttu laevasõidus on laevaomanik saanud suurt kahju, kuna laevad ei ole suutnud välja teenida isegi amortisatsiooni, rääkimata kapitali protsendist.

Siiski pidasid laevaomanikud võistluses välismaa laevaomanikega oma laevad sõidus, muutsedes tööd ligi 3000 inimesele.

Sellest selgub, et säärase maksu sisseseadmine välissõidus ei võiks tulla kõne alla, kuna riikides, kelle laevadega meie laevad ühiste praehnormide juures peavad võistlema, laevadel üldiselt sarnast maksu ei ole. Olgu meeletuletatud, et riigimajanduse nõukogus oli omal ajal põhjalikul kaalumisel meie laevasõidu arendamise tingimuste küsimus ja vastuvõetud otsustes leiti laevasõidu maksustamise kohta, et laevasõit tuleb vabastada põhi- ja lisaärimaksust, põhiärimaksust vabastamisel oli mõõduandvaks selle maksu iseloom rippumata saadavaist tuludest. Nende otsuste tagajärjel vabastatigi teatavasti eriseadusega (RT nr. 190/200 — 1925) laevasõit põhi- ja lisaärimaksust jättes vaid tulumaksu.

Sama võib ka öelda rannasõidu ja sisesõidu kohta. Siin ei ole küll laevadel võistlust teistel maksustamise alustel sõitvate välislaevadega, kuid ranna ja sisesõidus on viimaseil aastail tek-

kinud väga suur võistlus laeva, raudtee ja autode vahel. Kuna raudteeveod on vabad (arvesse võttes, et raudtee kuulub riigile) sarnasest maksust, siis on arusaadav, et ka laevavedusid ei võiks panna sellise maksu alla. Teiseks peab võtma arvesse, et ranna ja sisesõidus tegutsesid laevad puht transportabinõuna ja iga lisamaks suurendab veohinda. Kuna aga veohinna kunstlik suurendus ei oleks rahvamajanduse huvides, ei näi õige olevat panna transport selle maksu alla. Kolmandaks peab märkima, et kogu meie rannasõit kui ka sisesõit kannatab juba kauemat aega raske kriisi all, nii et laevaomanike teenistus ei kata kulusid, ja et ranna- kui ka sisesõidus peab tegevus talvel 4—5 kuuks katkema, mis veel enam vähendab teenistuse võimalusi. Kõige selle alusel oleks ka rannasõit ja sisesõidu maksustamine läbikäigumaksuga mitte jõukohane.

Kokkuvõttes oleks läbikäigumaksu sisseseadmine meie laevasõidule täiesti vastuvõetmatu ja maksust tuleksid vabastada sissetulekud laevade prahtide kui ka reisijate veo- ja muu tegevuse kaudu, samuti ka igasugused ostud laevade tarbematerjaalide alal, ka igasugused kulud remontide ja muudel aladel, ühtlasi tuleks maksust vabastada laevade ost-müük.

Lõpuks on väga kaaluv tähtsus küsimusel — missuguseiks otstarveiks kavatsetakse kasutada uuest maksust saavutatud summad. Selle kohta puuduvad meil lähemad andmed, mispärast siin kohal piirdume vaid üldiste kaalutlustega.

Meie tööstus ja kaubandus on juba praegu koormatud mitmesuguste maksudega. See, et olemasolevate maksude tulud langevad, on selgeks tõenduseks, et ärid ei suuda kanda senist maksukoormat. Kui kavatsetakse maks kujuneks uueks koormaks lisaks senistele, siis on karta, et äritegevus läheb tagasi ja ka riigi tulud teistest maksudest (tulumaksust, ärimaksust, tollidest, aktsiisist) langevad. Seepärast oleks nii rahvamajanduse kui ka riigikassa huvides, et uue maksu tuludega asendataks senised maksud (näiteks: tulu- või ärimaks). Arusaadavalt eeldab läbikäigumaksu elluviimine mõne olemasoleva maksu kadu või vähendamist. Need maksud oleksid: tempelmaks arvetelt, cessiolt, hanke- ja ostulepinguult, eriti seal, kus kirjalik vorm on nõutav, hoivuleandmiselt, kirjastuselt, sobinguilt, komisjonilt, kviitungitelt, laotähtedelt, loobumisel, maaklerite tähtedelt, oksjonitelt, tellimiselt, teenistuselt, töövõtteil, vedudelt j. t. Siis aktsiisi tubakalt ja selle saadustelt, tikkudelt ja veinilt.

Edasi tolle mõnelt toorainelt, mida kodumaa tööstus vajab jne.

Eriti rõhutama peab lõpuks seda, et eelnõu ei tohi kellegi suhtes teha erandit, välja arvatud juhtumid, kui tehtav erand: a) ei sea võistlejat paremasse seisukorda ja b) ühtlasi tooks suuri tehnilisi paremusi — väljendades maksustamistööd, ilma et riigi tulu nimetamisväärtki langeks, kui erand käib ekspordi kohta. Nende nõuete

vastu eksib eelnõu mitmeti põhjendamatult, vabastades maksu alt kord riigi ja omavalitsuse asutisi ja ettevõtteid, kord põllumajanduslikke kaitisi. Samuti oleks koja arvates lubamatu põllumajanduslike saaduste läbikäikude osalinegi vabastamine, sest seetõttu muutuks maks teistele majandusaladele veelgi koormavamaks ja moonutaks täieliselt meie majanduselu välise pildi.

Nõupidamine teedeministeriumis Eesti laevanduse seisukorra parandamiseks.

(Algus K.-t.-koja Teatajas nr. 15).

3. Sadamamaksude alandamine.

Laevasõidu ringkondade poolt juhitakse tähelepanu sellele, et ühenduses rahakursside ümberarvestamisega teistes maades on seal nii sadamamaksud kui ka igasugused teised kohustused laevaomanikele 25—30% võrra alla läinud. Maades, kus seda ei olnud, on asutud maksude vähendamisele. Ka on meil teistel aladel, näiteks raudtee veod, maksud tehtud odavamaks. Seetõttu, minnes välja vajadusest laevakulusid viia alla ja võttes arvesse väheseid alasisid, kus riik võib abiks olla, tuleksid sadamamaksud ja teised maksud võtta ka meil alandamisele, esimeses järjekorras rannasõidu maksud ja seisumaksud laevadelt, mis peavad sunnitud seisma tegevuseta.

Läbirääkimistel juhib veeteede valitsuse direktor tähelepanu sellele, et välissõidu sadamamaksude alandamisel saaksid sellest peaaegu alati kasu vaid välislaevad, kuna nendega teostatakse 80—90% meie vedudest ja seni olid meie maksud võrdlemisi madalad. Kuid võib pooldada rannasõidu ja seisumaksude alandamist, missugused küsimused ongi võetud ligemale kaalumisele.

Selles küsimuses võetakse vastu järgmine üksmeelne otsus:

Tunnistatakse soovitavaks rannasõidu sadamamaksude alandamine üldse, kuna esimeses järjekorras laevade seisumaks tuleks vähendada 50% võrra.

4. Laevade varustamise, ehitamise ja remonteerimise materjalide odavamaks muutmise.

Laevasõidu ringkondade poolt juhiti tähelepanu meie äärmiselt suurtele hinnavahedele materjalide alal, võrreldes välismaaga, mis teevad märksa kallimaks laevade käitamise kui ka remon-

teerimise. Tallinna sadam on rahvusvahelise tähtsusega sadamate hulgas ainus, kus puudub veel „tollivaba laevade varustamise ladu“. Kõik seni sed katsed niisuguse lao asutamiseks on nurjunud, kuna tollivalitsuse poolt on nõutud niisuguseid formaliteete ja tollivalve kulusid, mis lao asutamise, arvestades väikesi läbikäike, on teinud võimatuks. Teistes maades on niisuguste ladude asjaajamine ja kontroll võrdlemisi lihtne. Lao puudumise tagajärjel on aga võimatu välissõidu laevadel meie sadamais varustuda, kuna varustusmaterjalide hinnad ühes tollide ja aktsiisidega on meil detailmüügil kuni 100% kallimad kui näiteks Inglise, Daani, Hollandi või ükskõik missugustes sadamais, milleks võiks tuua vaid mõned näited:

	Hind meil Kr./kg.	Hind Inglismaal või kontinendil Kr./kg.
Manillatrossid . .	Kr. 1.—	0,40 — 0,43
Kodumaa trossid .	„ 1.10	
Värnits	„ 0,55 — 0,60	0,32 — 0,34
Purjeriie umbes	„ 2,50 mtr. umb.	1,50 mtr.
Presentriie „	2,10 — 2,20 mtr.	„ 1,20 „
Tinamenning . . .	0,75 kg	0,50 kg
2 1/2" terasvaier		
6 × 24	1.—	0,55 — 0,60
Puhastusvill . . .	0,90	0,40 — 0,50
Gaasõli diiselmootoreile	0,11	0,04 — 0,05
Roheline seep . .	0,40 — 0,60	0,20 — 0,30

Ka sisemaaliste laevade varustamise ja remonteerimise materjalid on äärmiselt kallid ja siin ei ole veel võimaldatud ära kasutada uutes tolli põhitariifides vastuvõetud põhimõtet (§ 175), mille alusel need materjalid on tollivabad. Laevale on ta varustus- või remondimaterjal sama, mis produtseerivale tööstusele toormaterjal.

Kuna välissõidus laevade remont ei tohi meie laevadel olla kallim kui võistlevail välislaevadel, siis võivad kodumaa laevaremonditehased endale saada tööd vaid sel juhul, kui nad materjaalid võivad omandada vastavate hindadega, mistõttu ka siin tuleks läbi viia tollivaba materjaalide soetamise põhimõte.

Nõupidamisel toetatakse üldiselt samuti tollivaba laevade varustuse lao kiire asutamise ja selleks asjatute formaliteetide kõrvaldamise vajadust kui ka laevade varustuseks ja remondiks vajaliste materjaalide alal tolliseaduse § 175 avaramat ära kasutuse võimalust. Selle juures juhitakse eriti tähelepanu meie purjelaevastiku raskustele, mis praegu sadamais suures osas seisab tegevuseta, kuna Daani ja Rootsi purjelaevastiku seisukord materjaalide ja kulude vähendamise alal muutus paremaks.

Võetakse vastu järgmised otsused:

1. Leitakse vajaliseks, et välissõidus olevate laevade varustamiseks võimaldataks asutada kiire korras vähemalt Tallinna sadamas tollivaba ladu, selleks kõrvaldades üleliigsed ja kulukad tolli formaliteetid ja valvekulud, mis seni on takistanud lao asutamist.

2. Laevade varustamiseks ja remonteerimiseks vajaliste materjaalide hindade alandamiseks tuleb võimalikult pea panna maksma tolli põhitariifide § 175 alusel uued määrused nende materjaalide tollivaba sisseveo kohta.

5. Laeva deki- ja masinajuhtkonna sõiduseaduse muutmise eelnõud.

Meil omal ajal maksmapandud sõiduseaduse järele nõutakse teatavais laevaliikides märksa suuremal arvul juhtkonda, nii tüürimeeste kui ka meistrite alal, kui vastavais välismaa laevades. Nii nõutakse meil prahilaevades kolmandat tüürimeest juba alates 2000 br. reg.-tn. Kaugelt suuremas osas välisriikide laevades ei nõuta aga üldse kolme tüürimeest, või kui nõutakse, siis märksa suuremais laevades. Meistrite alal on

meie nõudmised teatavaille laevaliikidele otse lubamatud, kuna nõutakse 1—2 diplomiga meest rohkem kui näit. Skandinaavia laevades. Tagajärjekes on suured lisakulud ja laevade võistlusvõime kaotus. Selle pahe kõrvaldamiseks esitas valitsus viimasele riigikogule enne laialiminckut kiire eelnõu, mis aga jäi vastu võtmata.

Läbirääkimistel leitakse üksmeelselt, et niisugused kulude allikad tuleks viibimata kõrvaldada, võttes põhimõtteks, et inimestele tuleb muretseda tööd laevade juureostmise kaudu, mitte aga lisapersonaali läbi laevasõitu ajada majanduslikult ummikusse.

Seepärast otsustatakse, et laeva deki- ja masinajuhtkonna arv tuleb viia kooskõlla võistlevate välisriikide normidega. Deki- ja masinajuhtkonna sõiduseaduste muutmise seaduse eelnõu loeb komisjon kiireks ja leiab tarviliseks, et vabariigi valitsus esitaks need uuele riigikogule ja et nad seal vastu võetaks võimalikult suvisel istungjärgul.

6. Raadio korraldus laevadel.

Sama eesmärgiga, mis eelmises punktis toodud, võetakse raadio korralduse kohta laevades vastu järgmine otsus:

Tuleb leida võimalusi, et raadio saadetega varustatud laevades, kus ei nõuta seaduste ja konventsioonide järele kindlat valveaega, võiksid täita raadiooperaatorite kohuseid laeva ohvitserid, milleks võimaldada vastavate eksamite sooritamist. Meri- ja laevamehhaanikute kooli programmi tuleks täiendada elunõuete kohaselt.

7. Tehtud otsuste täideviimine.

Lõpuks võetakse vastu sooviavaldus, et kõik ülaltoodud sammud asutataks võimalikult varsti, et nendel võiks olla mõju laevasõidu raskuste kergendamiseks, mis, kõiki asjaolusid arvesse võttes, on olulise tähtsusega.

Komisjoni otsused esitati heakskiitmiseks vabariigi valitsusele.

Kaubandus-tööstuskoja märgukiri majandusministrile pankadelt nõutava 5%-lise riigimaksu asjus.

Kaubandus-tööstuskoda juhib märgukirjas tähelepanu rahakapitalide maksuinspektori ekslikule seisukohale 5%-lise riigimaksu asjas ja sellest tekkinud ja tekkida võivatele ebaõiglastele maksunõudmistele, mis kutsuvad välja soo-

vimata sekeldusi ja arusaamatusi ning ilmaaegseid kohtuprotsesse.

Rahakapitalide inspektor on asunud seisukohale, et krediitasutused peavad maksma igasugustelt välismaale makstud %-delt (mis mitte

ei käi § 614 p. 2 alla) 5%-list riigimaksu otsek. maks. sead. § 614 p. 3 põhjal, sealhulgas isegi vekslite rediskonto %-delt. See ei ole aga kooskõlas seadusega.

Krediitasutus ei ole rahakapitalide tulude maksude seaduse mõttes kaubanduslik ettevõtte, mis selgub otsek. maks. sead. § 614 (end. § 560) punktide 2. ja 3. kõrvuti seadmisest. Krediitasutustest on jutt 2. punktis, kuna 3. punkt räägib kaubanduslikest ja tööstuslikest ettevõtetest, millest nähtub, et seadus eraldab krediitasutused kaubanduslike ja tööstuslike ettevõtete liigist. Sama selgub ka §§ 619 ja 620 (end. §§ 564 ja 564¹) võrdlusest. Vastasel korral oleks arusaamatu, miks on ette nähtud seaduses ühele ja samale maksjale ühe ja sama maksu maksmiseks kaks eritähetaega.

Et koja seisukoht õige, see selgub ka veel 5%-lise riigimaksu ajaloolisest arengust ja seaduse motiividest. Esialgu sisaldas otsek. maks. sead. § 614 (end. § 560) ainult kaks esimest punkti, mille järgi võeti 5%-list maksu protsentpaberite tuludelt ja krediitasutustesse paigutatud hoiusummade intressidelt. Alles hiljem, kui ära nähti, et eraisikute ja mittoaruandvate ettevõtete tulud, mis oma iseloomult on sarnased § 614 p. 2 alusel maksustatud tuludega, ainult selle vahega, et võlgnik ei ole krediitasutus, vaid kaubanduslik või tööstuslik ettevõtte, on jäänud maksust tabamata, olgugi et sarnased rahakapitali paigutused andsid enamasti suuremaid tulusid kui krediitasutustesse sisse makstud hoiusummad, täiendati § 614 punkt 3-daga. (See oli selgesti väljendatud vene rahaministeriumi 15. märtsi 1905. a. seletuskirjas riiginõukogule tehtud ettepaneku juure § 614 täiendamise kohta p. 3-ga).

Seega on tõendatud, et maksustamisele § 614 p. 3. alusel ei kuulu intressid rahakapitalidelt, mis laenatud krediitasutustele (kaasa arvatud ka intressid krediitasutuste välisvõlgadelt), vaid intressid rahakapitalidelt, mis laenatud kaubandus- ja tööstusettevõtte poolt eraisikutelt või eraasutustelt.

Mis puutub aga eraldi veel rediskonto %-%-desse, siis ei saa need käia 5%-lise maksu alla § 614 p. 3. alusel veel sel põhjusel, et vekslite rediskonti ei saa vaadelda tavalise laenuoperatsioonina. § 614 p. 3-da järgi kuuluvad maksustamisele tulud rahakapitalidelt, mis laenu näol on mahutatud eraisikute või eraasutuste poolt kaubandus-tööstuslike ettevõtetele intressi kandma, mitte aga igasugustelt rahasummadelt. Vekslite diskonteerimine ja rediskonteerimine on juriidiliselt vekslite ost-müük, ühe vekslite

lipidaja õiguste edasiandmine teisele, seega mitte sarnane laenuoperatsioon, mis ette nähtud § 614 p. 3-das. Seepärast diskontoprotsente, mis on sisuliselt vaid hinnaalandus, ei tule milgi tingimusel lugeda sarnasteks intressideks, mis käivad 5%-lise maksu alla. (Sarnase seletuse andis ka vene senat oma otsuses 19. sept. 1911. a. pangamaja M. Meyer & Ko asjas.)

Peale ettetoodud juriidiliste kaalutluste juhib koda märgukirjas tähelepanu ka asjaolule, et seni Eesti vabariigi kestvuse ajal ei ole nõutud 5%-list riigimaksu § 614 p. 2 alusel meie krediitasutustelt nende välisvõlgade %-delt ega rediskonto %-%-delt, nüüd aga vabariigi kestvuse viieteistkümnendal aastal esinetakse järsku sarnase nõudmisega. Sarnane maksuameti teguviis on õige võrastav ja välismaalasilale (kellelt meie krediitasutused sarnase maksustamise korral peaksid tasutud maksu saama tagasi) on täiesti arusaamatu, kuidas kogu aeg jõusolnud seadusele nüüd neljateistkümnenda aasta järel antakse uus tõlgitsemine. Asjaga kursis olevaile kodumaalasilale peaks aga olema kindlasti silma torganud see visadus, millega maksuamet viimastel aastatel, põhjendades küll ühele küll teisele seadusele, püüab leida uusi, seni tundmatuid maksustamisviise. Tarvis ainult meeletuleta maksuameti poolt umbes 5 aastat tagasi ühele pangale esitatud nõudmist, et see tasuks 5%-lise maksu obligatsioonide kindlustusel avatud kontokorrentarvetelt saadud %-%-delt (riigikohus tühistas nõudmise); siis mõni aasta tagasi tekkis maksuametil kavatsus maksustada 5%-lise maksuga välismaa korrespondent „Nostro“-arvel oleva võla pealt välismaale makstud intressidelt; järgmine oli tulumaksu nõudmine tuludelt, mis välismaa seltsid ja teised asukohaga välismaal kaubanduslikud ettevõtted saavad kapitali investeerimistelt Eestis, kuigi nad Eestis otseselt ei tegutse. Toodud näidetest paistab eriti silma maksuameti püüe igal tingimusel maksustada väliskapitali tulusid. Kuid sarnane maksustamise poliitika on rahvamajanduslikust seisukohast kahjulik. Ei ole tarvis erilisi tõendusid selle kohta, et väliskapital Eesti majandusel tähtsat osa etendab ja et selle kapitali äravool Eestist täieliku seisaku esile kutsuks eriti tööstuse alal. Kui seni on korda läinud tõmmata väliskapitali Eestisse vähemalt sel määral, kui see ettevõtete tegutsemiseks oli hädavajaline, ja ära võita neid kahtlusi, mis tuntakse Lääne-Euroopas investeerimiste vastu rajariikides, siis oli see võimalik peamiselt võrdlemisi kõrge intressi läbi, mis väliskapital võis saada siin. Kuigi see kõrge

intress ühtlasi on majandusele suureks koor- maks, ei suutnud ometi ettevõtted ennast ai- data teisiti ja praegugi oleneb paljude tegevus neist väliskrediitidest. Kõikide väliskapitali juu- retõmbamise kalkulatsioonid olid rajatud seni- sele maksuseaduste tõlgitsemisele ja senisele praktikale. Kui nüüd aga maksuasutused oma kavatsuse läbi viivad ja väliskapitali tulused hakkavad maksutama, siis on selle tagajärg et väliskapitali tõmmatakse meilt tagasi, ehk ol- gu siis, et sisemaa krediividõtjad väliskapitalilt nõutavad maksud võtavad endi kanda. See tähendab aga väliskrediidi tunduvat kallinemist.

Kuna ettevõtetele ka seni on olnud raske tasuda väliskapitali intresse, siis on arusaadav, et eel- mainitud uus krediidi kallinemine peab mõjuma ruineerivalt. Selle paratamatu tagajärg oleks, et ettevõtted on sunnitud loobuma väliskapitali ka- sutamisest, mis paljudel juhtumitel tooks aga kaasa ettevõtte täieliku seismajäämise. Selge on, et seega süveneks veelgi meil valitsev ma- janduslik kriis.

Seepärast palub Kaubandus-tööstuskoda Teid, majandusministrit, vahele astuda ja maksude- valitsusele ette kirjutada, lõpetada meie majan- dust häirivad eksperimendid.

Linade väljaveo kontrollpunkt Valgas tahetakse sulgeda.

Koda eitaval seisukohal.

Hiljuti peeti põllutöoministeeriumi põlluma- janduse osakonna lina- ja linaseemne hoiu- ja veokontrolli teostamise määrase muutmise asjus erakordset koosolekut, millest võttis osa ka Kau- bandus-tööstuskoda esindaja. Koosolek asus üks- meelselt seisukohale, et linade väljaveo kontrollpunkt Valgas peab jääma edasi ja seda ei või sulgeda, nagu oli kavatsus põllutöoministeeriumil.

Teatavasti läheb üle Valga välismaale umbes 90% kogu meie lina väljaveost, sest suurem hulk eesti linaeksportööre tegutseb Lõuna-Eestis ja saadab oma linaid välja Valga kaudu. Valga kont- rollpunkti kaotamine oleks nende eksportööride ettevõtetele hävituseks. Need ettevõtted, mis on loodud aastakümnete jooksul suurte jõupingutus- tega ja kapitali kulutustega, annavad tööd ja tee- nistust paljudele inimestele. Ettevõtete hävimi-

sel kaotaksid kõik need inimesed teenistuse. See oleks rahvamajanduslikult suureks kaotuseks, mida ei saa jätta arvestamata.

Lootused, et Valga kontrollpunkti kaotami- sega ja väljaveo juhtimisega Pärnu ja Tallinna kaudu võiks tõsta meie lina standarti, on väga problemaatiline. Kui Riia ettevõtted tahaksid saada eesti lina oma linadega segamiseks, siis nad võiksid neid samuti ka Pärnu kaudu saada. Ei ole veel kuidagi kindlaks tehtud, kuivõrra niisugune segamine leiab aset. Nii pole praegu sugugi ette näha, kas Valga kontrollpunkti kaota- mine võiks meie lina standarti tõsta ja kas sel- lest loodetav kasu kaalub üles need kahjud, mis Valga kontrollpunkti sulgemine paratamatult toob kaasa. Neil asjaoludel koda asub Valga punkti sulgemise küsimuses eitaval seisukohal.

Maiusainete tööstuse raske seisukord.

Maiusainete töösturid pöördusid majandus- ministri poole märgukirjaga, milles juhitakse tähelepanu maiusainete tööstuste seisukorrale, missugused maiusainete maksu ja suhkrutolli tõstmisest olenevaist põhjustest seisavad pankroti lähel. 17,5-sendiline suhkrutolli tõstmine ja 15%- line maiusainete maks tõstsid maiusainete hindu umbes 40% võrra, mida aga kõne all olevad töös- tused praegusel ajal ei suuda kanda. Mainitud hindade tõusu ja saiatööstuste levimise tagajärjel langes maiusainete läbimüük umbes neljakordselt,

missuguse järsu languse tõttu tööstused on sun- nitud, lootusega läbikäiku tõsta, oma saadusi müü- ma alla oma hinna.

Et maiusainete tööstused ei oleks sunnitud sulgema oma ukсед, palutakse märgukirjas leida pääseteed selleks, et maiusainete maks jääks ära ja viimane 10-s. suhkrutoll ma'usainete tööstustele makstaks tagasi poole võrra. Praegune suhkru- toll lasub 100.000-kroonise koormana maiusainete tööstuste õlgadel. Samuti palutakse märgukirjas jätta sisse nõudmata juulikuu maiusainete maks,

mida olevat võimatu tasuda, sest, nagu eelpool tähendatud, peavad töösturid oma saadusi müüma alla oma hinna, kulutades seega viimsed reservid.

Vastasel korral sunnitakse maiusainete tööstused sulgema oma ukсед juba nädala jooksul,

mille tagajärjel jääb riik täiesti ilma maiusainete tööstustelt loodetavast summast, ja samuti jääb tööta üle 2000 töölise, arvestamata maiusainete tööstustest rippuvaid tööstusi ja töölisi.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Äride register juulikuul teisel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Egor Abramov, Vasknarva, segakauplus.
2. Anna Alt, Tartu, Tähe 69, saapa- ja pudukauplus.
3. Theodor Altro, turistide kauplus „Juht“, The Tourists Shop „Guide“ Narva, Suur 11, raamatu-, kirjutusmaterjali- ja kodukäsitöökauplus.
4. Koidula Annus, Tartu, Tähtvere 3, toiduainete- ja piimakauplus; hooldajad (äripidaja alaealine) Eduard Herbst ja Karl Lööper.
5. Mehhaaniline tööstus „Atlas“, G. Herzberg, Tallinn, Gonsiori 23, mootorite ja masinate parandus ja igasugune metallitöö.
6. Olga Bersoniene, Tallinn, Luise 16, toiduainetekauplus.
7. Mathilde Fleischer, Tallinn, Siimoni 2—2, seebipulbri-tööstus.
8. Šokolaadi- ja kompvekitööstus „Roman Gutmann“, rentnik Johann Solom, Tartu, Vallikraavi 8.
9. August Herne, Võru, Tartu 22, toiduainetekauplus.
10. Kompvekitööstus „Kungla“, J. Jurak & Ko., Tartu, Aleksandri 24, täisühing, täisosanikud Johannes Jurak ja Friedrich Prehing; osakapital Kr. 1200.—
11. Marta Jurjev, Tallinn, Luha 33, toiduainetekauplus.
12. Helene Juuro, Tallinn, Siiversi 5, toiduainetekauplus.
13. Ferdinand Kadak, Tallinn, Öle 30, segakauplus.
14. Helmut Kask, Pärnu, V. Ohvitseri 3, toiduainetekauplus.
15. Johannes Kask, Ranna v., segakauplus.
16. Kohvik-söögisaal „Kirstein“, Tallinn, S. Karja 1, äripidaja Arved Kirstein.
17. Alfred Kirvi, Tallinn, Juureveo 22, toiduainete- ja piimakauplus.
18. Marie Lett, Tallinn, Vambola 5, toiduainetekauplus.
19. Richard Markus, Kuresaare, Vabadusplats 1, segakauplus.
20. Kudumistööstus Haja Maslovski, Narva, Joala 22.
21. August Neumann, Tallinn, Kopli 10, lihakauplus.
22. Metallitööstus A/S Norma, Tallinn, Narva mnt. 19, plekitööstus ja litograafia; juhatuse liikmed Gabriel Linholm, Arthur Ahlmann ja Villem Hanstein, asjaajaja-direktor Hendrik Sepp. Põhikapital Kr. 50.000.—
23. Asta Oltoff, Tallinn, Kaasani 9, rauaja nahakauplus.
24. Iuhan Oselin, Tartu, V. Maarjamõisa 17, toiduainetekauplus.
25. Voldemar Otjak, Tallinn, V. Balti 32—3, puu-, kivi- ja remonttööd.
26. Leontine Palli, Tallinn, J. Vilmsi 20, juuksetööstus.
27. Artur Pau, Viljandi, Väike 2, toiduainetekauplus.
28. Voldemar Pihap, Valga, Jaani 5, segakauplus.
29. Emilie Protz, Tallinn, Dunkri 17, piimakauplus.
30. Karl Rosenberg, Tallinn, J. Vilmsi 13, toiduainetekauplus.
31. Elias Sallom, Tartu, Jänese 3, toiduainetekauplus.
32. „Fluxon“, K. Samson, Tallinn, Lai 38, kärbspüüdjate tööstus, äripidaja Konstantin Samson-Himmelstjerna.
33. Sigrid Strauch, Tallinn, Endla 41, toiduainete- ja piimakauplus.

34. Pelda vesiveski, Jüri Schvede, Olustvere vald.
35. Mütsitööstus Alice Strasch, Tallinn, Maakri 2.
36. Leiba Sverdlov, „Inglismagasin“, Tallinn, Maakri 2, valmisriietekauplus.
37. Elli Talbach, Tallinn, Graniidi 5, toiduainetekauplus.
38. Aleksander Tosso, Alatskivi, v. vürtskauplus.
39. Anna Tropman, Tallinn, Lauupeo 14, toiduainetekauplus.
40. Rudolf Veske, Võru, Jüri 5, kulla-, kellasepaäri ja töökoda.
41. Lydia Viherbaum, Tallinn, Falkpargi 14, majandustarvetekauplus.
- omanikelt, Anna Arnhold'ilt ja Renate Kahl'ilt Alfred Jack'ile, kes tegutseb firma all: „Graafiline asutus „Ligra“ A. Jack“.
13. Liisa Lindeberg jätkab äritegevust avades Tallinnas, Lembitu 17, toiduainetekaupluse.
14. Mart Looper üle viinud seemne- ja pudukaupluse Jänesselja tänavalt 6 sama tänavale 5, Pärnus.
15. August Lõhmus, kohvitööstus „Melange“, Tartu, Aia 32, äripidaja August Lõhmus surma läbi lahkunud, ainuisiklikuks äripidajaks on Alma Lõhmus, kes tegutseb firma all: „A. Lõhmus, kohvitööstus „Melange“,“ prokuura antud Heinrich Sennreich'ile.
16. August Matverk avanud Tallinnas, Endla 15 veel teise toiduainetekaupluse (varem. reg. Tallinn, Polgu 15).
17. Ella Mölder jätkab äritegevust avades toiduainetekaupluse Tallinnas, Kotzebue 11-b.
18. Osatühisus „Ovo“. Tallinn, S. Karja 18, firma nimetus muudetud järgmiselt: „O.-ü. Põllumajanduslik Eksport“.
19. Ajakirjanduse keskladu „Pressa“, Paul Johanson, Tartu, Rüütli 11, avatud osakond Narva-Jõesuus, Vabaduse 30; volitus antud firma Narva osakonna nimel Alfred Grünberg'ile.
20. Leena Roor üle viinud toiduainetekaupluse Siiversi tänavalt 5 Telliskivi 52, Tallinnas.
21. Karl Roosiorg üle viinud pudukaupluse Uueturu tänavalt 16 Raekoja 1, Tartus.
22. Eesti Tööstus- ja Kaubandus-Agentuuride Büroo B. Sabsay üle viidud Gilde tänavalt 8 Kuninga 5, Tallinnas.
23. Mai Selken üle viinud toiduainetekaupluse Veerenni tänavalt 12 Puhke 7, Tallinnas.
24. Voldemar Tiido üle viinud kuld- ja hõbeasjade tööstuse Tartus, Riia tänavalt 35 Uueturu 7, kus avanud veel kullasepaäri.
25. Voldemar Tina jätkab äritegevust avades Tallinnas, Merepuiesteel 6 jalgrataste väljaüürimise ettevõtte.
26. Johan Trei jätkab äritegevust avades Narvas, Joala 7, saapa- ja nahakaupluse.
27. Johannes Vichmann avanud rohu- ja värvikaupluse osakonna Tallinnas, Öle 24 (peakauplus asub Tallinnas, Telliskivi 31).

Registreeritud muudatused:

1. Feodor Althoff jätkab äritegevust pidades Tallinnas, S. Ameerika 32 puuhoovi.
2. A.-S. „Asserini tsemendivabrikus“, Tallinn, Valli 4/6, surma läbi lahkunud juhatusse liige Eduard Kusik ja prokurist Julius Vestel.
3. Juhan Evert üle annud Tallinnas, Estoonia teatrimaja nr. 14 asuva köögi- ja lauanõudekaupluse Aliide Trikson'ile ühes õigusega tarvitada firmat „Köögi- ja lauanõudekauplus J. Evert“.
5. Amalie Ilves üle viinud pudukaupluse Endla tänavalt 44 V. Pärnu maanteele 15, Tallinnas.
5. Friedrich John üle viinud automobiilide ja autoosade kaupluse Gilde tänavalt 8 Kuninga 5, Tallinnas.
6. Johannes Jussi jätkab äritegevust avades Tallinnas, Lasnamäel paekivide lõhkumise tööstuse. (Elukoht on Tallinn, Lutri 5).
7. Elmiere Kallas jätkab äritegevust avades optika- ja segakaupade äri Tallinnas, Pikk 31.
8. Oskar Kirusk jätkab äritegevust avades Tallinnas, S. Roosikrantsi 17 kingsepatarvete kaupluse.
9. Voldemar Kõtsi üle viinud jalanõudekaupluse Vene tänavalt 7 Viru 24, Tallinnas.
10. Aktsiaselts „C. F. Leihberg“, Viljandi, prokuura antud Constantin Stude'le.
11. Alide Leik jätkab äritegevust avades Elvas, Kesk 8, pudu- ja segakaupluse, mida peab firma all: Alide Leik, pudu- ja segakauplus „Kodumaa“.
12. Graafiline asutus „Ligra“ Gerretz & Ko., Tallinn, Toompuiestee 10, üleläänud seniseilt

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Joosep Albert, Tallinn, U. Maailma 12, toiduainetekauplus.
2. Tiina Braks, Tallinn, Vambola 5, toiduainetekauplus.

3. Rosalie Flug, Tallinn, Siiversi 5, toiduainetekauplus.
4. Kinoteater-varietee „Grand-Marina“ J. Kreutzer, Tallinn, Merepuiestee 10.
5. Roman Gutmann, šokolaadi- ja kompevekitööstus, Tartu, Vallikraavi 8.
6. Hendrik Hendrikson, Tartu, Tähe 69, saapa- ja pudukauplus.
7. Heinrich Juksar, Tallinn, J. Vilmsi 13, toiduainetekauplus.
8. Hermine Kadakas, Tallinn, Liivalaia 8, toiduainetekauplus.
9. Gustav Kemm, Tallinn, Merepuiestee 6, jalgrataste väljajüürimine.
10. Margot Kukepuu, Tallinn, Endla 15, toiduainetekauplus.
11. Eglon & Lieberthal, Tallinn, Pikk 1, riide- ja pudukauplus.
12. Karl Luttein, Tallinn, Oskari 21, toiduainetekauplus.
13. Benita Mölder, Tallinn, S. Ameerika 32, puuhoov.
14. Alma Nahkur, Tallinn, Laulupeo 14, toiduainetekauplus.
15. Johan Ojasson, Suure-Jaani, Tallinna 10, pagariäri.
16. Klara Palitser, Viljandi, Jakobsoni 11, toiduainetekauplus.
17. Jalgratastetööstus „Rossia“ A. Panksepp, Nõmme, S. Pärnu mnt. 133.
18. Julie Ploom, Tallinn, Luise 16, toiduainetekauplus.
19. Chanon Posaisky, Inglis-Magasin, Tallinn, Maakri 2, valmisriietekauplus.
20. Aleksander Pääro, Rakvere, Tööstuse 1, toiduainetekauplus.
21. Osvald Sarik, Tallinn, Lembitu 4, toiduainetekauplus.
22. Margarete Stolner, Tallinn, Vilmsi 20, daamide- ja härrade juuksetööstus.
23. Marie Tõnson, Pärnu, Roheline 12, toiduainetekauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Bebing, Ludvig ja tema abik. Alice-Valerie	12. V 32.	Nr. 52 5 VII 32	Tallinnas, Tehnika 20—1
Aksberg, Gustav Madise p. ja tema abik. Maria Karli t.	24. V 32.	"	Harjumaal, Aksi saar.
Paapmann, Jüri Jüri p. ja Oja Magdaleena Jaani t.	18. V 32.	"	Tallinnas, Terase 16—5.
Grünstan, Abram ja tema abik. Haja, sünd. Pentschalsky	9. V 32.	"	" Kunderi 19—11.
Petry, Karl ja tema abik. Anna, sünd. Kremer	3. V 32.	"	" Wiedemanni 1.
Grenzstein, Augustin ja tema abik. Anna	9 V 32	"	Läänemaal, Jõgisoo v.
Langner, William-Ernst ja tema abik. Valentine	13 V 32.	"	Tallinnas, Sitsi 2
Blockmann, Mihkel Mihkli p. ja tema abik. Olga Jüri t.	12. V 32.	"	Valgas, Kesk uul. 12. Tallinnas, Kopli 67.
Ullay, Evald ja tema abik. Mary	27. V 32.	"	Tallinnas, Kunderi 25-10.
Hercfelds, Haims ja tema abik. Rosalie	31. V 32.	"	Tallinn, Hollandi põik 1.
Kangur, August Jüri p. ja tema abik. Liisa, Kustase t.	6. V 32.	"	Läänemaal, Jõgisoo v.
Elstein, Johan Mihkli p. ja tema abik. Miili, Hendriku t.	30. V 32.	"	Võrumaal, Mõniste v.
Joonas, Paul Peetri p. ja Taras, Elsa Hansu t.	7. XII 31.	"	Tartus, Tammemõisas.
Rull, Voldemar ja tema abik. Ella, Peedu t.	12. III 32.	"	Tartumaal, Kaarepere v. Patküla vald.
Elias, Jaan Peetri p. ja tema abik. Anna Aleksandri t.	28. IV 32.	"	Viljandimaal, Aimla v.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Simon, Stefan ja Tam m, Olga	23 XII 31.	Nr. 54 12. VII 32.	Jõelehime vallas. Tallinnas, Lennuki t 9.
Simsivart, Jüri Jaani p ja tema abik. Helene Mardi t.	4. IX 31.	"	Tallinnas, Köhleri t. 6.
Tartland, Jaan ja tema abik. Helene, sünd. Krajevski	1. X 31.	"	" Kunderi 19-1.
Teder, Andrei Teo p. ja tema abik. Liidia Jo- hani t	21. V 32.	"	Valgas, Andrese uul. 4.
Püvi, Karl Peetri p. ja tema abik. Melanie Jakobi t.	21. IV 32.	"	Sangaste vald.
Erleman n, August Jaani p. ja tema abik. Marie Hansu t.	22. III 32.	"	Võrumaal, Kasaritsa v.
Grosthal, Arnold Juhani p. ja Sukk, Hilda Jaani t.	9 IV 32.	"	Kongota v.
Brasch, Arved Konradi p. ja tema abik. Her- mine Hermanni t.	30 V 32.	"	Tartus, Päeva uul. 2.
Sii berg, Gustav Jüri p. ja tema abik. Rosalie Manguse t.	18. IV 32.	"	Elvas, Männa uul. 2.
Elstein, Johan Mihkli p. ja tema abik. Miili Hendriku t.	30. V 32.	"	Võrumaal, Mõniste v.
Joonas, Paul Peetri p. ja Tar as, Ella Hansu t.	7. XII 32.	"	Tartus, Tammemõis.
Ain son, Eduard Jaani p. ja Jär ve, Marie Tooma t.	25. V. 32.	"	Tartumaal, Kaarepere v.
Volmer, Eduard Johani p. ja Jür ine, Linda Mardi t	7. V 32	"	
Thal, Karl Karli p. ja tema abik. Alide Hansu t.	9. IV 32.	"	
Roosior g, Jaak Jaagu p. ja tema abik. Marie Johani t.	19. III 32.	Nr. 56 19. VII 32.	Tarvastu v.
Kull, Johann Juhkami p. ja tema abik. Hilda Andrese t.	8. IV 32.	"	Pärnumaal, Jäärja v.
Libe, Martin Mihkli p ja Kingsepp, Elf- riede Tõnu t.	18. V 32.	"	Vana-Põltsamaa vald.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Põllutöökoda ja tsemendiskandaal.

Nagu ajalehtedest loeme, olevat Port-Kunda tsemendivabrik põllutöökodaga kokku leppides ja põllutööstusministeeriumi nõusolekul Krediid Pankasisse maksnud Kr. 10.000, s. o. esimese poole Kr. 20.000-lisest „annetusest“, millest taheti põllupidajatele nende poolt ostetud tsemendi eest põllutöökoda kaudu toimida tagasimakse tingimisel, et valitsus jätab tsemenditollid endiseks. Säärasel juhtumil ei oleks loomulikult põllutöö-

koda ja põllutööstusministeerium vaieldud tsemenditollid endiseks jätmise vastu. Seega siis oleksid kõik teised tarvitajad pidanud tsemendi eest maksma kõrgemat hinda, et aga ühel kihil — põllupidajail — oleks võimalus teiste arvel seda odavamalt osta tsementi.

Kui see tõesti nii on, siis peab küll tunnistama, et korrupsioon Eestis on liiasti maad võtnud, nii et isegi ministeeriumid ja avalikõiguslikud asutused nagu põllutöökoda rakendavad endid ühe erakonna teenistusse jättes kõrvale riigi ja teiste kodanike üldhuvid.

Eesti näitus-mess kujuneb Eesti suurnäituseks.

Tallinnas 3.—12. sept. s. a. ärapeatav ülemaaline tööstuse, kaubanduse, põllumajanduse ja käsitöö näitus-mess näib kujunevat väljapanekutele eriti rikkalikuks. Eriti suurel arvul on tänavu esitatud suurtööstus — peamiselt kõik meie tähtsamad tehased on endid esinemiseks üles annud. Rikkalikult on ka esitatud kesk- ja väiketööstusest metallitööstus. Rohkearvuline on ka mööblitööstus. Mees- ja naiskäsitöö suudab samuti pakkuda endast rikkalikuma pildi.

Uudisena näitus-messil osutub ehituste ja arhitektuur-näitus, mis võtab enda alla eraldi hoone. Peale mitmesuguste ehitustarvete ja esemete pakub erilist huvi sisearhitektuur, milleks ehitatakse 9—10 moodsat korterit mitmesuguses suuruses, mis on varustatud kogu sisseseadega: mööbli ja teiste mugavustega.

Ehituste ja arhitektuuri erinäituse korraldamisel on tegev Eesti Arhitektide Ühing. Erinäitus tahab pakkuda parimat hoonete ehituse, plaanide, korterite sisustamise jne. alal.

Kodutööstuse erinäitus, mida korraldab kodutööstuse edendamise keskselts, on energiliselt tööle, et ka see tähtis tööstusharu suudaks pakkuda parimat, mis annaks pildi meie virkade naiste ja energiliste meeste edasipüüest ja oskusest mitmesuguste arvete ja esemete valmistamisel.

Nagu esindajailt üle maa on kuulda, olevat ette näha, et tänavu Tallinna näitus-messile sõidab külastajaid isegi kaugemaist maanurkadest.

Külastajate sellele kodumaa majanduselu suurpäevale ligitõmbamiseks on astunud vastavaid samme. Raudteevalitsus on näitusmossi külastajale sõiduhinda alandanud. Sõidupilet tuleb aga kohe Tallinna ja tagasi lunastada, kusjuures 20% hinnast arvatakse maha.

Kaubavahetus N. Venega.

Juulikuus s. a. on N. Venest tulnud kaupu kokku 319 vag. kogukaaluga 4431 tonni. Suuremal määral on tulnud propse — 131 vag. 1854 tn, kuusepuupakke 128 vag. 1733 tn ja soola — 35 vag. 595 tn. Muid kaupu on tulnud vähemal määral.

Samal ajal on Eestist N. Venesse läinud kõigest 3 vagunit kaupu 11 tn — 1 vag. riisi, 1 vag. segakaupa ja 1 vag. majakraami.

Pärnu sadam peetakse lahti 1. detsembrini.

Nagu veeteede valitsus teatab, tahetakse tänavu, arvesse võttes kaupade vedude tagasiminekut, Pärnu sadam käesoleval navigatsioonihooajal lahti hoida kuni 1. detsembrini. Peale 1. detsembrist jäälohkujat Pärnu enam ei saadeta.

Tolliteateid.

Maksudevalitsuse direktori ringkiri nr. 217, 23. juulil 1932. a.

I.

Avaldatakse teadmiseks, et Virtsu tollipunktile on majandusministri poolt antud õigus välismaale välja lasta eluskaladega sumplaevu.

II.

Avaldatakse teadmiseks ja käsitamiseks tollipeakomitee otsused.

Tollipeakomitee tunnistas:

I. A. Sisseveotariifis.

Värvimise, karva kammimise ja lõikamise teel täieliselt ümbertöötatud lambanahad, t.-t. § 56 p. 4-b alla kuuluvaks kui eraldi nimetamata karusnahad, ar-

vesse võttes, et t.-t. § 56 p. 3 on ette nähtud ainult lihtsad lambanahad, järgmistel põhjustel:

S. v. t.-t. § 56 p. 3 näeb ette lihtsaid lamba- ja kitsenahku. Vaidluse all olev kaup kujutab enesest aga lambanahku, mis rüüsed on täieliselt ümber töötatud, s. o. värvitud, karv kammitud ja lõigatud. Seega ei ole nad lihtsad nahad. Sarnased ületöötatud nahad ja igasugused imitatsioonid p. 3 nimetatud nahkadest kuuluvad s. v. t.-t. § 56 p. 4 alla (T. P. K. otsus 23. VI 32. a. nr. 159).

M ä ä r d e r a s v, koosseisuga — mineraalõli 95%, seepi 4,8% ja vett 0,2% — t.-t. § 71 p. 10 alla kuuluvaks kui mehhaaniline segu, eraldi nimetamata, järgmistel põhjustel:

Riikliku katsekoja analüüsi andmete põhjal on vaidluse all olev kaup mehhaaniline segu. Ta

ei kuulu t.-t. § 71 p. 8 nimetatud lihtsate määrimisvahendite hulka, missugused eriti just vankritelgede, -rataste, samuti rihmade jaoks on valmistatud, ja seepärast ta tuleb tollida t.-t. § 71 p. 10 järgi kui mehhaaniline segu eraldi nimetamata (T. P. K. otsus 23. VI 32. a. nr. 136).

Tina sisaldavad pehmest kummist plaadid, t.-t. § 88 p. 1-a alla kuuluvad järgmistel põhjustel:

Vaidluse all olev kaup kujutab pehmest kummist tahvleid. Seega kuulub ta oma iseloomult s. v. t.-t. § 88 p. 1-a alla. S. v. tollitariif § 88 p. 1-b alla kuuluvad ainult kummist teosed kitsamas mõttes ja nimelt kummilõngana, sulatisena või lahuna, teosed eraldi nimetamata, ja igasugused arstlikud ja hügieenilised tarbeesjad. Vaidluse all olev kaup ei kuulu ühessegi nende liiki, nimelt ei ole ta ei lõng, ei sulatis ega lahu, ega

ka mingisugune valmisteos. Samuti ei kuulu ta arstlike või hügieeniliste tarbeesjade hulka. Tema kujutab enesest harilikke kummist lehti, olgugi eriomadustega, ja temast valmistatakse alles tarbeesju ja teoseid (T. P. K. otsus 23. VI 32. a. nr. 161).

Karusnahast mantel, millele vooder, varukad ja krae külge kinnitamata, t.-t. § 209 p. 8 alla kuuluvaks kui karusnahast kandeasi poolvalmis kujul, järgmistel põhjustel:

Vaidluse all olev kaup kujutab enesest karusnahast mantlit, millele vooder, varukad ja krae on külge kinnitamata. S. v. t.-t. § 209 alla kuuluvad ihupesu ja kanderiided valmis ja poolvalmis kujul. Vaidluse all olev kaup kujutab enesest poolvalmis karusnahast mantlit ja kuulub seega s. v. t.-t. § 209 p. 8 alla (T. P. K. otsus 23. VI 32. a. nr. 158).

Toiduainete turg.

London.

13. VIII.	
Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg.	
Northern Manitoba	£ 28/6
Hard Winter	28/3
Rosario Santa	27/—
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela = 127 kg.	
Manitoba	£
Austraalia	"
Kansas	"
Odrad, Kanada nr. 3, kaal —	
370 Ingl. naela = 170 kg.	20/7 ¹ / ₂
California, kaal — 424 Ingl. naela = 192 kg.	21/9
Kaerad, kaal — 320 Ingl. naela = 145 kg.	
La Plata	£ 15/3
Canada nr. 2	21/6
6. VIII. Linad, cif. per tn.	
Riga Livonian Z. K.	£ 41.0
Pärnu H. D.	" 40.0
Slanetz U/A Medium	" 43.0—44.0
Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
Iiri	sh 68.0—86.0
Daani	" 62.0
Hollandi	" 52.0—54.0
Munad, — 120 tk.	
Inglise	" 12.3—12.9
Daani	" 11.6—12.3
Või, per cwt. (50 kg.)	
Daani	" 112.0
Läti	" —
Leedu	" —
Eesti	" —
Siberi	" —
Uus Merimaa	" 104.0—106.0
Austraalia	" 100.0—103.0

Hamburg.

13. VIII.	
Nisu.	
Sisemaa, tonni eest	Rmk. 11.00—11.20
Manitoba, cif 100 kg. eest term. fl.	—
Western II, cif 100 kg. eest	—
Hard Winter, cif 100 kg. eest term.	" 5.70
Ameerika jahu	\$ 3 ³ / ₄ —4 ¹ / ₄
Rukis.	
Sisemaa, tonni eest loco	Rmk. 81.0—82.0
Kaerad.	
Sisemaa, tonni eest	8.00— 8.10
Odrad, suve.	
Sisemaa, tonni eest	" —
Odrad, talve.	
Sisemaa, tonni eest	" —
13. VIII. Suhkur, cwt. (50 kg.)	
Hollandi, laadimisel	sh —
Tšehho — do —	" 8/4 ¹ / ₂
Poola — do —	" 8/—
Riis, Burmah II, 50 kg. eest	" 8/10 ¹ / ₂
Rasv, tierces = 191 l.	
American Purelard	\$ —
Steamlard	" —
Berliin.	
Või, tsentneri eest (50 kg)	
Sisemaa või I sort	Rmk. 103.—
" " II "	" 93.—
" " III "	" 86.—
Eesti	" 111.—
Läti, punane	" 113.—
" must	" 110.—
Soome	" 114 ¹ / ₂
Siberi	" 103—118
Daani	" 170.—

Välisbörsid.

	L O N D O N											
	29. VII	2. VIII	3. VIII	4. VIII	5. VIII	6. VIII	8. VIII	9. VIII	10. VIII	11. VIII	12. VIII	
Frank . . .	89.50	89.78	89.65	89.34	88.84	88.15	88.15	88.59	88.84	89.03	88.59	
Dollar . . .	3.5012	3.5175	3.5137	3.4962	3.48	3.4512	3.4512	3.4687	3.4812	3.4887	3.4712	
Rootsi kroon	19.45	19.49	—	19.49	19.465	19.425	19.43	19.465	19.485	19.487	19.472	
Daani kroon	18.515	18.575	18.60	18.60	18.605	18.59	18.595	18.67	18.715	18.77	18.705	
Norra kroon	19.96	19.97	20.—	19.98	19.975	19.975	19.97	19.965	19.975	19.975	19.97	
Saksa mark .	14.73	14.78	14.77	14.70	14.62	14.49	14.52	14.58	14.62	14.65	14.58	
Soome mark	233.—	233.—	233.50	233.50	233.25	233.—	233.—	233.—	233.—	232.75	232.75	
Floriin . . .	8.7075	8.7375	8.73	8.6937	8.6475	8.5775	8.58	8.6175	8.6487	8.6650	8.6225	
Liira . . .	68.81	68.96	68.96	68.50	68.15	67.50	67.56	67.87	68.09	68.12	67.81	
Helveetsia fr.	18.03	18.065	18.04	17.97	17.885	17.75	17.745	17.80	17.875	17.907	17.825	
Tšehhosl. kr.	117.75	118.50	118.75	118.—	117.37	116.25	116.75	117.25	117.50	117.75	117.25	
Belgia frank	25.27	25.36	25.32	25.23	25.08	25.8	24.90	25.02	25.09	25.13	25.02	
Sillingid . .	30.75	31.—	30.25	30.2975	29.75	29.25	29.—	29.—	29.—	29.25	29.37	
Slott . . .	31.25	31.87	31.37	31.25	31.—	30.75	30.75	30.75	31.—	31.25	31.—	
Pengo . . .	28.50	28.50	—	28.25	28.50	28.—	28.—	28.—	28.—	28.—	28.—	
Latt . . .	18.—	18.—	—	18.—	18.—	18.—	18.—	17.50	18.—	18.—	17.50	
Litt . . .	36.—	36.—	—	36.—	—	36.—	36.—	36.—	36.—	36.—	36.—	
Tšerv . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Eesti kroon .	12.—	12.50	—	12.50	12.50	12.50	12.50	12.25	12.50	12.—	12.25	
Höbe p/unts	17 ³ / ₁₆	17 ¹ / ₄	17 ³ / ₁₆	17 ³ / ₁₆	17 ⁷ / ₁₆	17 ⁵ / ₈	17 ¹ / ₂	17 ¹³ / ₁₆	17 ⁷ / ₈	18 ⁵ / ₁₆	18 ¹ / ₂	
Plaat. p/unts	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	167 ⁶ / _—	
Kuld p/unts .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	170	

	B E R L I I N											
	30. VII	2. VIII	3. VIII	4. VIII	5. VIII	6. VIII	8. VIII	9. VIII	10. VIII	11. VIII	12. VIII	
Naelsterling .	14.75	14.80	14.80	14.77	14.67	14.55	14.57	14.63	14.67	14.70	14.64	
Frank . . .	16.485	16.50	16.50	16.50	16.50	16.495	16.495	16.50	16.50	16.50	16.50	
Dollar . . .	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	
Rootsi kroon	75.80	75.95	75.95	75.70	75.30	74.80	74.85	75.10	75.25	75.35	75.10	
Daani kroon	79.55	79.65	79.55	79.30	78.85	78.25	78.30	78.50	78.30	78.30	78.—	
Norra kroon	74.—	74.05	74.05	73.85	73.40	72.80	72.85	73.20	73.40	73.60	73.30	
Soome mark	6.35	6.35	6.35	6.35	6.33	6.23	6.29	6.29	6.30	6.30	6.29	
Floriin . . .	169.70	169.80	169.80	169.80	169.75	169.75	169.75	169.85	169.85	169.90	167.90	
Liira . . .	21.43	21.44	21.46	21.48	21.50	21.50	21.52	21.52	21.54	21.54	21.53	
Helveetsia fr.	81.85	81.97	81.98	81.97	81.93	81.93	81.95	82.05	81.99	82.06	82.—	
Belgia frank	58.—	58.42	58.42	58.41	58.38	58.40	58.40	58.40	58.44	58.44	58.45	
Eesti kr. . .	—	110.18—	110.18—	110.18—	110.19—	110.19—	110.24—	110.24—	110.29—	110.29—	110.29—	
		110.36	110.36	110.36	110.41	110.41	110.46	110.46	110.51	110.51	110.51	

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

	Kroonid.	Kroonid.
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg. eest ühes valge puuvillase kotiga.		
Püülijahu:		
Rukkipüü patent (à 50 kg.)	100 kg. —	
„ harilik	—	
„ № 3	—	
„Eesti Parem“ saiajahu (à 50 kg.)	—	
„Kalev“	—	
„Taara“	—	
„Kungla“	—	
„Sampo“	—	
Manna	—	
Granular	—	
Saiajahu poolsõre	100 kg. —	
„ sõre	—	
Jahud: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise 100 kg.	—	
„ sõre, Ameerika ja Inglise	—	
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski		
Jahu: rukki	16.20—17.00	
rukkipüü	27.50—31.50	
nisu, pehme	—	
sõre	—	
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg. 0.29	

	100 kg.	Kroonid.		1000 kg.	Kroonid.
A/S. Rotermanni teh.			Koks, kütte		55.00
Jahu: rukki		16.00—17.00	Kütteturvas (riigi turbatööst.)		10.00
" püül		26.20—27.00	Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tallinn,		
" nisu, pehme — sõre		23.60—46.60	netto		5.50
Nisu, Eesti, riigihind		—	" I-b, " " "		4.90
" külvi, suvi „Rubin“		—	" II s. " " "		4.00
Rukis, Eesti, riigihind		—	" III s. " " "		2.20
Kaerad, toidu, Eesti	10.00—10.50		Toorõli, fr. ladu Tallinn, netto	100 kg.	6.25
" Vene		—	Raskeõli " " "		9.25
Odrad, õlle, Eesti		—	Estobituumen A, B, C tünnid. br.		9.75
" toidu, Eesti		12.50	" D. E. (pigi) " " "		9.75
Herned, peluskid, külvi		—	Katuselakk, " " "		10.00
Vikid		—	Fenolaat, tünnides, netto		8.75
Ristikhein, punane, siberi, külvi		—	Karbolineum „Estokarbolineum“		
" punane, läti, külvi		—	A & B, netto		14.75
Riis, Burma II	44.00—45.00		„Estokarbolineum“ C, netto		12.75
Kartulid, eksport		—	Raalakk, tünnides, netto		20.75
" tärklisevabrikud		—	Imbutusõli A, netto, tünnides		8.75
Kartulitärklis „Supérieur“		30.00	" B " " "		8.00
Siirup, kartuli, 420%		32.00	" C " " "		7.25
Glükoos		28.00	Asfaltmastiks " " "		6.25
Või, eksport, I sort	1 kg.	0.95—1.02	Viljapuu-karbolineum, netto	ltr.	0.25
Margariin, välismaa		—	Autobensiin		0.27
" kodumaa		0.65—0.75	Diiselmootor-nafta	1 kg.	0.10
Kaseiin, Eesti, toores	100 kg.	15.00	Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.		0.11
Juust, „Schveitsi“, kodumaa	1 kg.	1.20—1.25	" -nafta		0.10
Munad, eksport, Is. (kast 360tk.)	kast	9.00	Raud, sordi	100 kg.	8.50—9.00
Kakao, Hollandi	1 kg.	1.60—2.10	" vits		12.00—15.00
Kohv, Rio, Santos jne.		5.00—5.50	" plekk		11.00—19.00
" Kesk-Ameerika sordid		5.75—6.75	" plekk, tsingitud		29.00—29.50
Tee, laht., Orange Pekoe, Tseilon		6.00—6.50	" talad		8.50—9.00
" " Orange Pekoe, Java		4.30—5.50	Teras, inglise		70.00—100.00
" " Moning, Hiina		5.35—5.85	" Saksa		70.00—100.00
Suhkur, peenike, valge, Saksa	100 kg.	—	" vedru		20.00—21.50
" " " Tšehhoslov.		—	" talla, ree		—
" " " Inglise		44.00—48.50	Inglistina		250.00
" " " Poola		—	Seatina		40.00
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		—	Vaskplekk, punane		150.00—170.00
jaam Irboska ja Narva		—	" valge		140.00—160.00
" " Saksa		3.40	Tsinkplekk		45.00—50.00
" " Poola		3.25	Masinaõli		20.00—22.00
Heeringad, Yarmouth, „Matties“	tünn	—	" Ameerika		20.00
" Schoti „Matties“ I sort		35.00—40.00	Mootorõli		30.00—40.00
" " " II		—	Autoõli, Ameerika		39.00—100.00
" " „Matfulls“		45.00—50.00	Eesti Kiviõli O/Ü. Põlevkivi, küt-		
" " Islandi, kuninga 1/1		26.00—30.00	teõli, tsistern. fr. Tallinn		5.5—6.1
" " " 1/2		15.00—17.00	Linaseemneõli		44.00
Liha, sea, I sort	1 kg.	0.45—0.48	Värnits		46.00
Liha, looma, I sort		0.30—0.35	Tsilindriõli, Ameerika		27.00—45.00
Õlikoogid, linaseemne	100 kg.	10.00	" Vene 280°		—
" päevalille		—	" " 320°		—
" puuvilla		—	" Ameerika 280°		—
Jahu, päevalille		—	" " 320°		—
Segajõutoit I sort		—	Nafta, Vene		10.00—11.00
" II sort		—	" Ameerika		10.00—11.00
Sojatangud		—	" Poola		—
Nisukliid		7.25	Petrooleum, Vene, tsisternid ja		
Maapähklikoogid		—	vaadid		10.00—11.00
Loomajahu (odra ja nisu)		7.25—9.25	" Am., tsistern. ja vaadid		10.00—11.00
Puuvillane riie, Bjas, netto	meeter	0.45—0.56	Bensiin, eesti, riigi põlevkivi-		
" Mitkal		0.36—0.43	tööstuse segabensiin, fr. Tallinn		36.50
Lina „Petseri“, saatejaam	1000 kg.	—	O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin Estolin,		
" Võru		—	tsistern. fr. Tall. ühes teedemaks.		34.50
" Liivi		—	Bensiin, Shell		38.00—41.00
" Tartu		—	" Ameerika, I sort		—
Ölilinaseemned, 90%, baas,		—	Piiritus, eksport (ekskl. vaat), fob liiter		—
saatejaam	100 kg	—	Pesusooda, kodumaa	100 kg	7.00—8.00
Linaseemned, külvi, 95% baas,		—	Seebikivi		23.00—28.00
saatejaam		—	Värvid, nigros., veessulav, välism.	1 kg.	5.50
Kivistüsi, auru, Yorkshire,		—	" tsinkvalge, välism.		0.50—0.55
2 korda pestud	1000 kg.	32.50—33.00	" tinavalge,		0.61—0.65
auru, Newcastle		31.00—32.00	" ooker,		0.14—0.18
Kivistüsi, sepa		36.—			

	Kroonid.
Väetisained:	
Superfosfaat 18—20%	kott 3.75
Segafosfaat 22—23%	" 3.40
Kaalisool 40%	" 9.80
Salpeeter, tsilli	" 14.00
Lubisalpeeter	" 12.25
Lubiammonsalspeeter	" 13.75
Vävelhapu ammoniaak	" 12.00
Fosforiit, Eesti, 25—27%	" 3.20
Nitrofoska	" 21.00
Kondijahu 20—33%	80 kg. 6.—
Paber, rotatsiooni	100 kg. 23.20
Tsement, Portland, Kunda,	
pütt 170 kg, fr. Tallinn	tünn 7.90
Kriit, toores	100 kg. 3.75—4.50
pestud	" 3.75—4.50
Kivitõrv	" 12.00
Puutõrv	" 18.00
Lubi	" 3.50
Kips, jahvatatud	1000 kg. 20.00
krohvimise	" 36.60
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn	1000 tk. 45.00—50.00
Silikaat I s., fr. vabrik	" 39.00—40.00
Tuletikud, originaalkast (5000) toosi	130.—
Nahk, talla, Eesti	1 kg. 2.00—2.30
" " Ameerika, I s.	" 2.30—2.45
" " " II s.	" 2.00—2.20

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest
ingl. pensid (d) loko 4.69, okt. 4.60, det. 4.65,
jaan. 4.68, märts 4.74, V 4.80.

Peekonsigade nädalahinn. Tall. 7. VIII—13. VIII 1932.

Turg: kindel

Peekonsigade tapakaalud I sort	II sort III/IV sort	
60—72 kg	0.43 (0.58)	0.39 (0.54) —
55—59.5	Teised kaalud ja sordid	siseturu hinnad.
72.5—75		
50—54.5		
75.5—80		

Juuremaks fondist iga I ja II sordi peekonse eest
tapakaaluga 60—72 kg. 10.— kr. Klambreis tähen-
datud hinnad maksavad ühes riikliku juuremak-
suga keskmiselt 65 kg sealt tapakaalu pealt.

Lina Prahid:

Tallinn — Stettiin	1000 kg. Rmk. 15.—18.
" — Gent	1016 kg. sh 25/—
" — Dundee	" 30/—
" — Belfast	" 47/—

Puumaterjalid	Standard
Tallinn — London	sh 35/—
" — Hull	" 37/6
" — Manchester	" 42/6
" — Grangemouth	" 32/6
" — Belfast	" 50/—
" — Dundee	" 35/—
" — Antwerpen	" 30/—
" — Gent	" 30/—
" — Rotterdam	" hfl. 16/—
" — Amsterdam	" 17/50

Segakaup

Tallinn — Stettiin	1000 kg. Rmk. 18.—
" — London	1016 kg. sh 17/—40/—
" — Stokholm	1000 kg. rkr. 10.—30.—
" — Stettiin	või, tünn Rmk. 1.50
" — London	" sh 2/6

Kartulid

Tallinn —	1000 kg. Ekr. —
-----------	-----------------

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		8. VIII 1932	9. VIII 1932	10. VIII 1932	11. VIII 1932	12. VIII 1932	13. VIII 1932
New-York	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.7325	3.73	3.73	3.73	3.73	3.73
	M.	3.7825	3.78	3.78	3.78	3.78	3.78
London 1 nael-sterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	12.80	12.80	12.90	12.90	12.90	12.90
	M.	13.10	13.10	13.20	13.20	13.20	13.20
Berliin 100 s.riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	88.30	88.20	88.25	88.25	88.25	88.25
	M.	90.30	90.20	90.25	90.25	90.25	90.25
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	5.50	5.50	5.55	5.55	5.55	5.55
	M.	5.70	5.70	5.75	5.75	5.75	5.75
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	65.75	65.75	65.75	66.—	66.25	66.—
	M.	68.25	68.25	68.25	68.50	68.75	68.50
Kopenh. 100 daani kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	68.75	68.75	68.75	68.75	68.75	68.75
	M.	71.25	71.25	71.25	71.25	71.25	71.25
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	64.—	64.—	64.25	64.50	64.50	64.25
	M.	66.50	66.50	66.75	67.—	67.—	66.75
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	14.60	14.60	14.60	14.60	14.60	14.60
	M.	14.90	14.90	14.90	14.90	14.90	14.90
Amsterd. 100 floriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	150.—	150.—	150.25	150.25	150.25	150.—
	M.	153.—	153.—	153.25	153.25	153.25	153.—
Riig 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—
	M.	72.45	72.45	72.45	72.45	72.45	72.45
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.60	72.60	72.70	72.65	72.65	72.60
	M.	74.10	74.10	74.20	74.15	74.15	74.10
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	51.70	51.70	51.70	51.70	51.70	51.70
	M.	53.10	53.10	53.10	53.10	53.10	53.10
Milaano 100 lirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	19.05	19.05	19.05	19.05	19.05	19.05
	M.	19.70	19.70	19.70	19.70	19.70	19.70
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	11.05	11.—	11.—	11.—	11.05	11.—
	M.	11.40	11.35	11.35	11.35	11.40	11.35
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	53.50	53.50	53.50	53.50	53.50	53.50
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	65.—	65.—	65.—	65.—	65.—	65.—
Varssav. 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	41.75	41.75	42.—	42.—	41.75	41.75
	M.	43.25	43.25	43.50	43.50	43.25	43.25
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	37.20	37.20	37.20	37.20	37.20	37.20
	M.	37.80	37.80	37.80	37.80	37.80	37.80
Moskva 100 rubla (tšekk)	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—
	M.	74.—	74.—	74.—	74.—	74.—	74.—